

VISIE SPEEL PLEIN

Meer en betere speelkansen

Projectgroep Begijnenborre 2.0

Team Jongeren (Vrije Tijd) – Team Kind (Vrije Tijd) – Team Jeugd Sport (Vrije Tijd) – Team Kind- en Jongerenwelzijn (Welzijn)

Partners

Stuugroep speelplein Dilbeek – Vlaamse Dienst Speelpleinwerk vzw – De Klasbak vzw

WAAROM DEZE VISIE?

Met het zicht op nieuwe infrastructuur en speelruimte op de site Begijnenborre, dat in de loop van 2021 in gebruik werd genomen, werd de huidige speelpleinwerking onder de loep genomen. Door uit te zoomen, zien we dat een speelpleinwerking meer lagen kent dan op het eerste zicht misschien gedacht. Het spelen blijft centraal staan, maar onderstaande figuur geeft weer dat binnen een speelwerking verschillende uitdagingen en kansen zitten om vaardigheden, talenten en zelfontplooiing te versterken en stimuleren. Als Groep Dilbeek namen we de tijd om nieuwe speelpleinzichten uit te werken met als doel **de speel- en ontwikkelingskansen, ervaringen en leermogelijkheden van ieder kind te verbeteren en versterken**.

Deze visietekst kwam tot stand door inzichten en meningen van kleuters, lagere schoolkinderen en tieners uit de speelpleinwerking, animatoren, hoofdanimatoren, ouders, verschillende Teams, experts en actuele onderzoeken en tendensen tussen 2019 en 2021.

Met deze visie gaan we met alle betrokken actoren en doelgroepen verder aan de slag. Elk vanuit de eigen bril en expertise komen we tot een speelpleinwerking waar een **evenwaardige integratie van zowel het vrij spelen, als taalstimulering, als beweging en cultuur** in vervat zit.

Deze visietekst is geen letterlijk antwoord, maar een handvat om een zo breed mogelijk aanbod te creëren waarbij, naast spelplezier, zelfontplooiing en talenten centraal staan.

“

We willen **een zo breed mogelijk aanbod** creëren **met het oog op talentontwikkeling en zelfontplooiing** bij kinderen en jongeren.

”

Dit willen we bekomen door in te zetten op **5 accenten**:

1. Spelen en spelplezier staan centraal
2. Een evenwaardige integratie van vrij spel, taalstimulering, beweging en cultuur
3. Animatoren inzetten op eigen talenten en interesses
4. Een participatief platform met verschillende Teams, jongeren, kinderen en ouders
5. Drempels wegwerken en het verhogen van de toegankelijkheid

1. SPELEN EN SPELPLEZIER STAAN CENTRAAL

We plaatsen het vrij spelen en het spelplezier centraal in onze speelpleinwerking. Door actief met kleuters, lagere schoolkinderen en tieners van 3 tot en met 14 jaar aan de slag te gaan willen we een zo aantrekkelijk mogelijk aanbod voorzien dat ook een sociale mix in de hand werkt.

Bij verschillende sessies met de verschillende doelgroepen kwam naar boven dat de kleuters het meest genieten van het buiten spelen in grote zin en creatief bezig zijn. Ze hebben graag een mix tussen actieve en creatieve activiteiten.

De lagere schoolkinderen genieten van veel speelruimte die ze zelf kunnen inkleden. Er was enorm veel vraag naar meer vrij spel waarbij de kinderen zelf op zoek kunnen gaan naar wat ze graag doen. Deze vrije ruimte zien ze graag ingekleed met boomhutten, kampen in het bos, een klimmuur en trampolines. Ook zijn uitstappen heel populair bij deze leeftijdsgroep, net als bij de volgende groep.

De tieners hebben nood aan een eigen plek op het speelplein. Ze zitten in een leeftijdscategorie die soms botst met de jonge kinderen op het speelplein. Deze jongeren zijn op zoek naar zichzelf en gaan door een periode van verandering. Naast deze eigen plek op het speelplein, zijn ze ook gemotiveerd om hun steentje bij te dragen. Ze willen zich engageren om zelf impulsen en activiteiten aan te bieden voor de jongere kinderen. Ze hebben een beginnende drang naar verantwoordelijkheid en willen niet als kinderen behandeld worden. De speelpleinwerking kan hen hierbij helpen door hen de verantwoordelijkheid te geven over bv. een uitleenwinkel tijdens de middag voor de kleuters en lagere schoolkinderen.

In het algemeen willen de kinderen en jongeren veel prikkels en impulsen krijgen, aangepast aan hun leeftijd en denkwereld. **Het speelplein dient een plaats te zijn waar kinderen voldoende uitdagingen krijgen en waar ze al spelend nieuwe zaken kunnen ontdekken.** Er is nood aan een goede balans tussen een open en georganiseerd/een (door de animatoren) voorbereid aanbod. De jongste en oudste groepen hebben nood aan een eigen plek binnen de werking.

Om er voor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen hun weg kunnen vinden op het speelplein worden enkele zaken voorgesteld: **een rustige ruimte/plek op het speelplein** waar kinderen zich kunnen afscheiden van de drukte, kinderen niet opdelen volgens leeftijd maar **volgens interesses** en oudere kinderen een **verantwoordelijke functie** geven waarbij ze zichzelf **nuttig** kunnen maken.

De komende jaren gaan we met deze input en noden aan de slag op het speelplein met animatoren, Teams, experts en kinderen.

2. EEN EVENWAARDIGE INTEGRATIE VAN VRIJ SPEL, TAALSTIMULERING, BEWEGING EN CULTUUR

Binnen de speelpleinwerking willen we gaan voor een evenwaardige integratie van vrij spel, taalstimulering, beweging en cultuur. Op deze manier wordt een geïntegreerd aanbod gecreëerd, gevoed vanuit een participatief platform bestaande uit de verschillende Teams, de (hoofd-)animatorengroep, kinderen, ouders en experten/partners (zie ook accent 4).

We willen meer en betere speelkansen, en dus ook ontwikkelings- en ontdekkingskansen, creëren door een open en avontuurlijk speelaanbod (hoeken, prikkels, impulsen, ...) in wisselwerking met een vast en georganiseerd aanbod (spelen, sportactiviteiten, uitstappen, ...) aan te bieden.

Tijdens een werksessie met de projectgroep werd een aanzet gedaan tot kader voor het organiseren en ontwikkelen van een speelaanbod. Vanuit deze drie pijlers willen we bijdragen aan het creëren van meer en betere speelkansen.

- Het **vrij spelen** staat centraal. Kinderen en jongeren nemen deel aan activiteiten vanuit een interesse en/of talent.
- Via een **taalstimulerende begeleidershouding en activiteiten** willen we kinderen meer spreekkansen, spreekdurf en woordenschat geven. Het is erg belangrijk dat de taalverwerving op een speelse manier gebeurt zodat er een positieve link wordt gelegd met het Nederlands.

Het is belangrijk dat de begeleiders van het reguliere vrijetijdsaanbod voldoende handvaten krijgen om om te gaan met anderstalige kinderen en vooral hoe je het gebruik van het Nederlands kan stimuleren bij kinderen waarbij er thuis een andere taal dan het Nederlands gebruikt wordt. Uit die doelstelling worden de animatoren van het gemeentelijk speelplein opgeleid en gecoacht. In de zomer van 2022 zullen we voor een eerste maal **een geïntegreerd zomertaalkamp** aanbieden binnen de vernieuwde speelpleinwerking waarbij het kind en spelplezier centraal staan.

- Door **bewegings- en culturele aspecten** toe te voegen verruimen we het aanbod en prikkels. Dit willen we o.a. doen door cultuureducatie en leesplezier binnen te brengen. Via jonge sporters en sportverenigingen brengen we een ruim aanbod van beweging en sport binnen in de werking.

Als Groep Dilbeek engageren we ons om vanuit de verschillende Teams die werken rond jeugd bovenstaand kader mee in te vullen vanuit reflexen en bestaande initiatieven.

Speelpleinwerk heeft, in combinatie met culturele, welzijns- en bewegingsaspecten, de opportuniteit om het sociaal weefsel van kinderen en jongeren te versterken door in te zetten op informele ontmoetingen waarbij er in interactie gegaan wordt via spel. **Op deze manier bouwen kinderen en jongeren sociale vaardigheden op, leren ze zichzelf ontdekken en verruimen ze hun wereldbeeld.** Bovenal geloven we sterk in doen, spelen en experimenteren. Want, dat helpt elk kind en iedere jongere vooruit.

3. ANIMATOREN INZETTEN OP EIGEN TALENTEN EN INTERESSES

In onze speelpleinwerking willen we er naar streven dat onze animatoren volwaardige participanten kunnen zijn. Zij worden gezien als mensen die **deskundigheid en kennis hebben op gebied van het speelplein**. We proberen er voor te zorgen dat zij volledig opgenomen worden in de werking en dit een plaats is waar zij niet 'enkel werken', maar waar zij zich thuis voelen en zichzelf kunnen ontplooien. Dit houdt in dat we goede begeleiding van beginnende animatoren heel belangrijk vinden, zodanig dat zij zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, creatieve, gemotiveerde, verantwoordelijke animatoren.¹

Als speelpleinwerking vinden we het logisch om (hoofd-)animatoren, en jongeren in het algemeen, een centrale rol te geven. We geloven sterk dat er geen betere methodiek is dan generatiegenoten die elkaar kunnen stimuleren, overtuigen en activeren. Hierdoor zal de participatie sterker toenemen en creëren we een groter draagvlak. **Vertrekkend vanuit de talenten en interesses van de animator kan het aanbod veranderen in prikkelende en meer gevarieerde activiteiten**. Het is aan de organisatie om handvaten aan te reiken, een toegankelijke en veilige omgeving te creëren en te ondersteunen. Zo krijgen kinderen en jongeren een context waarbinnen ze door elkaar en anderen uitgedaagd worden om nog meer (speel)kansen te ontwikkelen voor kinderen én zichzelf.

De komende tijd staan we stil bij de verschillende soorten spelen en begeleidershoudingen die een animator kan opnemen. Vanuit de blik om meer in te zetten op eigen talenten en interesses willen we een nog bredere en meer diverse animatorenploeg aantrekken, wat op termijn opnieuw voor extra speelkansen kan zorgen. We ontwikkelen hierbij ook een verloningskader waarbij verdere kennis- en vaardigheidsontwikkeling en engagement gestimuleerd en beloond worden.

Als organisatie zorgen we voor een laagdrempelige, veilige en versterkende omgeving zodat iedere animator **zichzelf kan laten horen en zien, zichzelf kan versterken en zichzelf en anderen kan blijven verwonderen**.

4. PARTICIPATIEF PLATFORM MET VERSCHILLENDE TEAMS, JONGEREN, KINDEREN EN OUDERS

Met verschillende gemeentelijke Teams die werken rond jeugd willen we in wisselwerking met jongeren, kinderen en ouders een participatief platform uitbouwen. Dit opnieuw met het doel om meer spel- en (taal)ontwikkelingskansen te geven aan kinderen, tieners en animatoren. Door deze samenwerking willen we **de perceptie van opvang ontcrachten door de focus te leggen op talentontwikkeling en zelfontplooiing bij kinderen en jongeren**.

We nemen de tijd om deze manier van werken uit te werken en structureel in te bouwen in de speelpleinwerking.

---

¹ Uit; visietekst 'aanwerving animatoren en stagebegeleiding speelplein Dilbeek', 2012.

5. DREMPELS WEGWERKEN EN HET VERHOGEN VAN DE TOEGANKELIJKHEID

We engageren ons om drempels weg te werken en de toegankelijkheid te verhogen. We creëren een bewustzijn binnen Groep Dilbeek en de animatorenploeg rond drempels (financiële situatie, mentale en fysieke beperkingen, taal, sociale achtergrond, ...) die kinderen en hun ouders kunnen ervaren en gaan hiermee aan de slag. We denken hierbij na over een eenduidig inschrijfsysteem van het eigen vrije tijdsaanbod, tarifiering, communicatie, bereikbaarheid en de ontvangst tijdens de speelpleinwerking zelf. Bepaalde drempels proberen we nu al te verlagen door:

- het **sociaal tarief** toe te passen.
Met een participatiepas kunnen gezinnen met een bescheiden inkomen 80% goedkoper deelnemen aan de speelpleinwerking.
- het **toeleiden van kwetsbare en anderstalige gezinnen** .
De stroom Welzijn zorgt via maatschappelijke werkers dat kinderen uit kwetsbare gezinnen ook echt vakantie kunnen beleven op o.a. het speelplein door ouders te begeleiden in de inschrijfprocedure en communicatie. We vinden het als Groep Dilbeek belangrijk dat (anderstalige) nieuwkomers zo snel mogelijk geïntegreerd worden in de lokale samenleving. Samen met een externe partner engageren we ons om deze nieuwkomers een plek te geven binnen de speelpleinwerking en de ouders extra te begeleiden bij de inschrijving en communicatie.
- het hebben van een **inclusiewerking** .
Soms is het niet makkelijk voor kinderen om in een grote groep mee te spelen, te communiceren of te functioneren. Voor die kinderen, die wat extra zorg nodig hebben, heeft het speelplein een inclusiewerking. Kinderen die extra noden hebben, krijgen een inclusie-animator toegewezen of worden extra begeleid. De inclusie-animator zorgt ervoor dat het kind zo goed mogelijk mee kan functioneren met de leeftijdsgroep en de algemene werking van het speelplein. Ook al hebben kinderen met een beperking andere noden, toch zal de inclusie-animator proberen om het kind zoveel mogelijk bij het groepsgebeuren te betrekken.²

SLOTWOORD

Kortom, we willen meer zijn dan een gewone opvang. We willen een leuke en prikkelende vakantiewerking zijn waar ieder kind een plaats krijgt. Een omgeving creëren waar animatoren experts zijn in het spelen en waar ze ruimte krijgen om zichzelf te ontplooiën. Maar, bovenal een plaats waar het beste nog niet genoeg is en waar we steeds blijven nadenken over onze werking, onze kinderen en onze animatoren om steeds meer en betere speelkansen te ontwikkelen.

---

² Uit; visietekst 'inclusie speelplein Dilbeek', 2015.

[Dilbeek.be/speelplein](https://dilbeek.be/speelplein) | speelplein@dilbeek.be | 02/451.69.40

Site Begijnenborre, Bodegemstraat 113, 1700 Dilbeek